

Е-идентификацията ще промени коренно начина, по който функционират държавата и бизнесът

Процесът е най-естествено да се води от сертифицираните доставчици на удостоверителни услуги, а останалите играчи на пазара да ползват услуги от тях, казва Мирослав Вичев, главен изпълнителен директор на БОРИКА

✎ Николай Нейчев ✎ Юлиян Донов

Господин Вичев, защо е важно реализирането на единно национално признато решение за електронна идентификация?

Европейският стандарт и съответно българското законодателство е направено по такъв начин, че се предполага наличие на национална схема за електронна идентификация. Кога това ще стане, зависи от Министерството на вътрешните работи и върви заедно с въпроса за смяната на личните ни карти. В момента има подзаконови разпоредби, на базата на които електронният подпис заедно с ЕГН, регистрация и идентификация, която БОРИКА осъществява след проверки в националните регистри, ни позволява да извършим електронна идентификация.

Какви са вашите усилия в създаването на среда, позволяваща единна и лесна интеграция с всички институции и организации, които имат нужда от сигурно средство

за идентификация от разстояние на клиентите им – ползватели на е-услуги?

Ще дам пример – преди две години БОРИКА разработи услугата за плащане с карта на всякакви задължения към НАП. Системите на приходната агенция трябваше да бъдат подредени така, че всяко плащане в сайта незабавно да се отразява по сметките. За да може един, лесен на пръв поглед процес – плащане с карта, да има смисъл, трябва преди това всичко зад него да бъде добре структурирано. В момента работим по сходен проект, който ще позволи плащането с карта на глобите към КАТ и АПИ. Задачата е предизвикателна. Добрата електронизация и за бизнеса, и за клиентите става тогава, когато отзад са добре подредени всички тухлички. Подобрено управление на плащанията коментираме и с Агенция „Митници“. Възможността този вид бюджетни приходи да се събират електронно е дълъг процес и зависи в най-голяма степен от органи-

зацията в държавната администрация.

С какво може да бъде награден съществуващият в момента портал за електронни услуги на Държавна агенция „Електронно управление“, за да отговори на нуждите на бизнеса и гражданите?

В момента порталът на ДАЕУ се достъпва посредством електронен подпис, който съдържа в себе си ЕГН. Редица други регистри в държавата обаче са достъпни по по-различен начин. Докато всяка институ-

ция въвежда свое средство за автентикация, както в момента НАП има ПИК, НОИ има ПУК и т.н. – този вид услуги нямат бъдеще. Необходимо е ДАЕУ да развие профила на клиента по такъв начин, че да може да регистрира в портала всички данни на гражданите, които са нужни, за да достъпват всички регистри в държавата. Процес, при който не се разчита само на ЕГН в подписа, е по-универсален и работещ. Той позволява клиентът сам да избира какви данни да съдържа подписът му в зависимост от целите на използване, като в същото време

отговаря на регулаторните изисквания. Освен това към момента електронните подписи се използват само за достъп в портала, а би трябвало да могат да се използват и за подписване. За да стане възможно това, е необходимо наличието на централен регистър на документи, които да могат да се подписват в средата на самия портал.

Как могат да „съжителстват“ различните решения за идентификация на пазара?

Смятам, че процесите по

Мирослав Вичев

е главен изпълнителен директор на платежния и картов оператор БОРИКА. Има над 28 години опит в сферата на информационните технологии за банковия сектор. Преди да се присъедини към дружеството, е старши мениджър „Управленско консултиране и IT“ в Deloitte & Touche, ръководител на „Консултантски отдел“ в „Майкрософт България“, директор „Информационни технологии“ в ТБ „Биохим“, изпълнителен директор на Банка ДСК. Наред с това е член на Надзорния съвет на Пенсионноосигурителна компания „ДСК – Родина“, член на Съвета на директорите на „Дружество за касови услуги“ и член на СД на ОTR Bank (Русия), зам. главен изпълнителен директор на ОTR Bank (Унгария) и главен информационен мениджър на банковата група.

фицирани и специализирани фирми, които се задължават да следят честите промени и да спазват всички стандарти. БОРИКА е такъв доставчик на удостоверителни услуги и ежегодно преминаваме през щателни одити от страна на международните одитиращи организации. Причината за тежестта на тези одити е, че всички подписи са еднакво валидни за цяла Европа. Това не е нещо, което всяка институция може да създаде за своето мобилно приложение. С цел да бъдем гъвкави сме разработили различни типове подписи – стандартни електронни подписи с дълга валидност, временни или еднократни за подписване на конкретен документ, облачни подписи, достъпни през мобилен телефон, подписи, записани върху карта с чип. Всички тези услуги се интегрират, за да бъдат достъпни от системите на институциите, които искат да се електронизират.

Кои браншове ще спечелят най-много от въвеждането на електронната идентификация?

Всички индустрии около финансовата сфера ползват подобни услуги. За да може да се прехвърли даден клиент от един пенсионен фонд в друг, за да си вземе застраховка, за оценка за кредит, за да стане клиент на банка – всички тези процеси институциите се опитват да ги изнесат в интернет. Процесът е глобален. Добрият европейски опит е, че един или два големи играчи на пазара обезпечават този вид услуги. През послед-

ните месеци имаме десетина нови клиенти, които ползват различни форми на наши услуги за електронно разписване и успяват да извършат електронна дейност без необходимост от посещение в офисите им. Това не е само заради вируса, но и заради подобряването на процесите ни.

Какво представляват незабавните плащания и каква е ролята на операторите на банкови услуги като БОРИКА при прилагането им?

Проектът „Незабавни плащания“ е базиран на стандарта SEPA Instant Credit Transfers, като у нас ще се извършват левови разплащания. Те ще стават през БНБ и РИНГС. Говорим за плащане от сметка в сметка в рамките на 10 секунди и при някои услуги дори по-бързо. Това ще позволи много бързо и евтино разплащане на национално ниво, без да се налага използване на карта. Независимо че БОРИКА все още издава платежни карти, които имат още много години бъдеще, те са сравнително тровав начин да се извършва разплащане. Картовата технология е доста по-скъпа и тежка от новите дигитални възможности. Характерното за незабавните плащания е, че стандартните ПОС терминали трябва да се осъвременят така, че и през тях да могат да се осъществяват трансакции. Плащанията ще се извършват през мобилно приложение, QR код или NFC технология. Европа инвестира много средства в развиването на незабавните плащания, за да

се осигури инфраструктура, независеща от картовите оператори. Имаме добрите примери на Дания, Швеция, Норвегия, а отскоро и в Словения.

На какво ниво е развитието на този проект?

Проектът е одобрен от БНБ и сега усилията ни са в посока осигуряване на централната инфраструктура между банките, същата технология ще се използва и за плащанията по БИСЕРА, за да може и те да се отразяват по-бързо. Едновременно с това ще станат възможни и плащания от човек към човек без значение на коя банка е клиентът. Обектът на плащането ще може да е и телефонен номер, като ще има централен регистър, в който ще са закачени сметките. Начинът, по който една банка проверява даден телефон на кой IBAN номер отговаря, е стандартизиран в Европа и ние ще поддържаме тези регистри у нас. Следващата стъпка ще е поддържане на регистри на търговците. Плащанията ще минават през приложение на БОРИКА, което ще работи след установяване на идентичността и ще може да се плаща, а също така ще бъде предоставено и SDK на всички банки, които да го имплементират в техните собствени приложения. Правилата трябва да се приемат от БНБ до края на 2020 г. и да се пуснат пилотни трансакции. Планираме цялата платежна инфраструктура да е готова и да започне да се използва от търговските банки през втората половина на 2021 г., а внедряването ѝ от страна на търговците да стане през 2022 г. М

ПОДПИСВАЙ С ДОВЕРИЕ
НАВСЯКЪДЕ И ПО ВСЯКО ВРЕМЕ

Отдалечена идентификация

Моментална автентикация

Подписване на документи

Изпращане на документи